

Muhkem i mutešabih ajeti

<"xml encoding="UTF-8?">

U Kur'anu postoje jasni i manje jasni ajeti

U Kur'anu po samom Kur'anu postojeo muhkem i mutešabih ajeti, pa pogledajmo sljedeće
:ajete

الرِّكَابُ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ ثُمَّ فَصَّلْتُ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

[Elif-lam-ra. Kur'an je knjiga čiji su ajeti jasni.]¹

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ

*Allah objavljuje najljepši govor, Knjigu sličnu po smislu (mutešabi-hen), čije se pouke“
ponavljaju, zbog kojih podilazi jeza one koji se Go~spodara svoga boje, a kada spomenu ime
[Allahovo, kože njihove i srca njihova se smiruju.]²*

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا

*On tebi objavljuje knjigu. U njoj ima jasnih ajeta (muhkem), oni su glavnina Knjige, a drugi su“
manje jasni (mutešabih). Oni u čijim je srcima bolest povode se za manje jasnim da bi smutnju
izazvali i da bi stigli do tumačenja (te'vil). A te'vil njihov ne zna niko do Allah. A oni čiji su
korijeni duboko u znanju kažu: 'Mi vjerujemo i u jedne i u druge, jer sve je od našeg*

:U 1. ajetu sure Hud kaže se da je cijeli Kur'an jasan i da su svi ajeti muhkem

الرِّكَابُ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ ثُمَّ فَصَّلْتُ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

*Knjiga čiji su ajeti pomno nizani (uhkimet). Muhkem u ovom slučaju ne znači jasan nego čvrst,“
postojan, bez mahane, i ne misli se na muhkem kao pojam su-protan mutešabihu.”*

U suri Ez-Zumer kaže se da su svi kur'anski ajeti mutešabih, ali ovdje mutešabih ne znači nejasno, nego govor u kojem ništa ne odudara: Dakle, mutešabih ovdje znači sklad.

Ovdje se može postaviti sljedeće pitanje: Na osnovu čega se može zaključiti da muhkem i :mutešabih imaju drugo značenje u spomenutim ajetima? U 7. ajetu sure Ali 'Imran, kaže se

فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ

Ljudi koji su skloni skretanju, čija su srca bolesna i oni koji žele prevariti narod nastojeći navodno dosegnuti te'vil Kur'ana, takvi se povode za mutešabihom. A oni koji su duboko upućeni u znanje kažu: Mi vjerujemo i u jedne i u druge jer su svi od Boga.

Ovdje se nalazi jedna vrlo važna činjenica koja kaže da je osnova svih čovjekovih skretanja u samom čovjeku, a ne izvan njega. Kada kažemo izvan, ovdje spada i sam šejtan jer Kur'an :kaže

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

*Uistinu šejtan ima vlast samo nad onima koji su ga uzeli za valija (zaštitnika) i nad onima koji“
Bogu širk čine.”[4]*

Utjecaj sredine kao uzročnik ljudskih skretanja također se može opovrgnuti na sljedeći način: Naprimjer, kada bi čitav svijet vršio pritisak na nas da sve što zaradimo damo svom komšiji, mi to ne bismo uradili. Utje-caj sredine nije presudan u čovjekovom načinu življenja, nego je to ljud-ska volja. Kada čovjek kaže da je sredina u kojoj živi vrlo loša i da zato ne može biti kakav treba, onda to znači da je on našao izgovor koji nije opravdan. Želimo li popraviti sebe i zajednicu u kojoj živimo, moramo početi iznutra, a ne izvana. Kur'an podsjeća na ljudsku

:sklonost ka iskrivljenju u 53. ajetu sure El-Hadždž

لَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ

:Onima čija su srca bolesna, ili: u 16. ajetu sure Muhammad, gdje se kaže

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

To su oni čija je srca Allah zapečatio i koji se za strastima svojim povode.”

Sada pitanje može glasiti ovako: Kad je već čovjek bolestan, zašto bi mu Allah dodavao na tu bolest? Ili, kada je on Apsolutna Milost, zašto ta srca čini još bolesnijim i uvećava njihovu :muku? U sljedećem ajetu kaže se

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

A onaj koga Allah u zabludu odvede, niko ga ne može na Pravi put izvesti.”[5]

Ovdje se nameće sljedeće pitanje: “Šta smo mi krivi ako nas je Allah sam odveo u zabludu?” U odgovoru bismo mogli reći da postoji Allahov rahmanijet – opća svemilost usmjerena na sva stvorenja koja sadrži uputu za svako stvorenje; a čovjeku je data i sloboda volje. Onaj ko na osnovu svoje volje napusti prvobitnu uputu i izabere stranputicu, dobit će po sunnetullahu .(općem zakonu funkcioniranja Univerzuma) nagradu za ono čemu je stre-mio

Hud, 1.[1]

[2]Ez-Zumer, 23.

[3]Ali 'Imran, 7.

[4]En-Nahl, 100.

[5]El-A'raf, 186

